

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۰۱۹۸۰۴۴۰ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۰۶۶۲۶۵۰۰۷ – ۰۹۱۲۳۵۸۳۲۹۳ • چاپ: مصمیم
تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

پنجشنبه ۴ خرداد ۱۴۰۲ • ۵ ذی‌القعدة ۱۴۴۴ • ۲۵ می ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۶۲ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۱ • اذان مغرب ۱۹:۳۰
اذان صبح فردا ۳:۱۱ • طلوع آفتاب ۴:۵۲

شرق

دیالوگ روز

سریال مردگان متحرک - ۲۰۲۲-۲۰۱۰

ارون (راس ماکوآند): فراموش نکن این سرزمین بر پایه باورکردن باورهای مزخرف ساخته شده! همه کاری می‌کنند تا مردم باور کنند که اون رؤیای قدیمی آمریکایی هنوز هم واقعیت داره! می‌کن همه چیز ممکنه! می‌کن می‌تونیم از جایگاهی که هستیم بالاتر بریم! یه شوخی مسخره! واقعیت اینه که فقیرها فقیر می‌مونند تا ما ثروتمندها هر غلطی که دلمون بخواد بکنیم، یه بازی جعلی! هیچ‌کس نمی‌تونه به‌تنهایی پیشرفت کنه، حتی تعیین می‌شه که کی برنده بخت آزمایی بشه!

درخواست محاکمه علنی ۲ روزنامه‌نگار

لازم را برای علنی‌بودن دادگاه خانم‌ها نیلوفر حامدی و الهه محمدی و اجرای حق دفاع ایشان فراهم آورد.

کمیته پیگیری وضعیت روزنامه‌نگاران بازداشتی خواستار علنی‌شدن دادگاه خانم‌ها نیلوفر حامدی و الهه محمدی با حضور وکیل انتخابی است.

بنا بر اخبار منتشرشده، مقرر است محاکمه این دو روزنامه‌نگار که قریب هشت ماه در بازداشت به سر می‌برند، در روزهای هشتم و نهم خرداد جاری برگزار شود. متأسفانه در سال‌های اخیر رویه موجود به شکلی بوده که این نوع محاکمات به‌صورت غیرعلنی و بدون حضور خبرنگاران برگزار شده‌اند؛ حال آنکه این شیوه مانع از آن است که افکار عمومی از جزئیات محاکمه آگاه و به حقیقت امور واقف شود.

همچنین از آنجا که مطابق با قانون آیین دادرسی کیفری، ایجاد امکانات کافی برای حضور وکیل انتخابی و دفاع متهمان از حقوق اولیه متهمان است، کمیته پیگیری وضعیت روزنامه‌نگاران بازداشتی امیدوار است در این محاکمات حقوق این دو روزنامه‌نگار رعایت شود؛ چراکه از لوازم و شرایط قطعی دادرسی عادلانه، علنی‌بودن و حضور وکیل انتخابی است.

بنابراین، کمیته از مقامات محترم قضائی می‌خواهد با توجه به اصول دادرسی عادلانه و موازین حقوقی و مقررات قانون آیین دادرسی کیفری، شرایط

♦ خشک‌سالی هیدرولوژیکی در سد کرخه پابرجاست و هم‌اکنون دومیلیارد و صدمیلیون مترمکعب آب در سد کرخه وجود دارد که تنها کمتر از ۶۵۰ میلیون مترمکعب از این آب قابل برداشت است. عکس:میلاد حمادی،تسنیم

طبقه‌بندی جهانی آزادی رسانه‌ها

مطبوعات سازمان خبرنگاران بدون مرز ۲۲ پله صعود کرد. این امر هلند را پس از سقوط ۲۲ مقامی در سال گذشته به دلیل تجاوز به روزنامه‌نگاران و قتل خبرنگار جنایی پیتز دفریس، در جایگاه ششم قرار می‌دهد. هلند اکنون در زمینه امنیت، امتیاز بهتری کسب کرده است. به گفته این سازمان، این تا حدی به‌دلیل پیگرد قانونی مظنونان پرونده De Vries، کاهش خشونت علیه روزنامه‌نگاران در سال ۲۰۲۲ و کمک‌هایی است که روزنامه‌نگاران از طریق طرحی ابتکاری برای صیانت از آنها دریافت می‌کنند. تیزوژ در سال ۲۰۲۳ برای هفتمین سال متوالی در صدر جدول قرار می‌گیرد و این بار ایرلند، دانمارک، سوئد، فنلاند و هلند در رده دوم تا ششم قرار دارند. تیزه فیرس در آزادی مطبوعات جهان امسال ۱۰ پله افزایش یافته است و از بین ۱۸۰ کشور جهان در رتبه ۵۵ قرار گرفته است.
باین‌حال، ارقام منتشر ده نگرانی‌های فزاینده از خودسانسوری را نشان می‌دهد که با تمرکز رسانه‌ای روبه‌رشد مرتبط است. شاخص آزادی مطبوعات جهان نشان می‌دهد درحالی‌که آزادی مطبوعات را قانون اساسی قبرس تضمین کرده است، «دولت، کلیسای ارتدکس و منافع اقتصادی تأثیر قابل‌توجهی بر رسانه‌ها دارند.» این شاخص همچنین درباره دخالت مستقیم در کار تحریریه و تمرکز رو به رشد رسانه‌ها و همچنین «فقدان شفافیت در مالکیت رسانه‌های چاپی و دیجیتال» هشدار می‌دهد.» از روزنامه‌نگاران قبرس انتظار می‌رود به روایت دولتی «وفادار» باشند و هر کارمند رسانه‌ای که این خط را زیر سؤال می‌برد اغلب به عنوان «خانن» شناخته می‌شود.

ترکیه

فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران (IFJ) به همراه سازمان‌های حقوق‌بشری و آزادی رسانه‌ها و آزادی بیان از مقامات ترکیه می‌خواهند آزار و اذیت و ارباب سیستماتیک روزنامه‌نگاران، کارکنان رسانه‌ها، وکلای مدافع و مقامات احزاب سیاسی کرد را متوقف کنند و به آنها اجازه دسترسی به وکیل را بدهند. در ۲۵ آوریل، در حملاتی سازمان‌یافته در ترکیه بر اساس اتهامات نامشخص، ۱۲۸ نفر از جمله روزنامه‌نگاران، وکلا، مدافعان حقوق، فعالان سیاسی و هنرمندان در ۲۰ استان هدف قرار گرفتند. در میان افرادی که بازداشت شدند، چند روزنامه‌نگار و یک وکیل‌مدافع روزنامه‌نگاران وجود دارد. در جریان این عملیات، تجهیزات فنی، رایانه، کتاب و اسناد متعلق به خبرنگاران توسط پلیس ضبط شد. این بازداشت‌ها پیش از انتخابات پارلمانی و ریاست‌جمهوری ترکیه در ۱۴ می ۲۰۲۳ نشان‌دهنده گام دیگری در آزار و اذیت و ارباب سیستماتیک رسانه‌ها و مخالفان سیاسی کرد در این کشور بود.
اخراج گسترده اصحاب رسانه از مؤسسات خبری ترکیه بعد از رویدادهای پارک «کزی»، اعمال سانسور و خودسانسوری در رسانه‌ها و عدم شفاف‌بودن مالکیت‌ها در مؤسسات رسانه‌ای از مهم‌ترین معیارهای کاهش جایگاه ترکیه از رده کشورهای دارای آزادی رسانه‌ای محدود به رده کشورهای فاقد آزادی رسانه‌ای، اعلام شده است. در ۱۵ سال اخیر ترکیه همواره در ردیف کشورهای دارای آزادی رسانه‌ای محدود قرار گرفته است. از زمان آغاز جنبش اعتراضی بر ضد دولت ترکیه تاکنون تعدادی خبرنگار از کار اخراج یا مجبور به استعفا شده‌اند. هر خبرنگاری که از عملکرد دولت انتقاد کند بلافاصله از کار برکنار خواهد شد. مخالفان دولت معتقدند آنکارا سیاست سبویه‌حساب و رویکرد اقتدارگرایی با روزنامه‌نگاران منتقد دولت را در پیش گرفته است.

بدرترین‌ها

در طبقه‌بندی جدید پرو با ۳۳ درجه کاهش به جایگاه ۱۱۰، سننگال با ۳۱ درجه کاهش به ۱۰۴، هائیتی با ۲۹ درجه کاهش به ۹۹ و تونس با ۲۷ درجه کاهش به جایگاه ۱۲۱ رسیده است. در بعد منطقه‌ای، مغرب (شمال آفریقا) و خاورمیانه خطرناک‌ترین مناطق برای روزنامه‌نگاران محسوب می‌شوند. کشورهایی مانند افغانستان، روسیه، عراق و ایران بدرترین رتبه را دارند. کره شمالی دوباره در قعر جدول قرار دارد.

شاهنامه‌خوانی

بدرود خسرو با یاران-۲

کیتی جز تخم نیکی میفشاند و تنها داد جوید و به داد رفتار کند. لهراسب به ایوان بازگشت تا زمینه تاج‌گذاری را فراهم آورد و گروهی از بزرگان سپاه نیز با او همراه شدند؛ بزرگانی چون رستم دستان، گودرز گیو، گستمه و بیژن و هفتمین نفری که با آنان همراه شد، فریبرز، فرزند کاووس بود و سپس توس نیز به آنان پیوست؛ همه از دوری خسرو خروشان، بامداد دیگر که خسرو راهی می‌شد، هزاران نگاه هزار از مردمان، شاه را بدرقه کردند و همه دشت و کوه بر ناله و خروش بود، گویی از سنگ ناله برمی‌خاست و از شاه می‌خواستند آنان را به خود وانهند: «ما همه پای اسب تو را خاک هستیم و آذرگشسب تو را نیایش می‌کنیم، آخر چرا تنها برای تو سرشوش آمده، چرا بر فریدون چنین سروشی نمایان نگشته‌؟» خسرو از آن همه مویه، در شگفت شد و در پاسخ گفت: «همه این مهرورزی‌ها از نیکیی و از والایی سرشت شماست؛ غمین مباشید که دور نباشد همین راه راه را که من درنور دیده‌ام، شما نیز خواهید پیمود، پس روان خویش را روشن نگاه دارید. اکنون بازگردید تا من این راه را در تنهایی خویش بسپرم». با این سخن خسرو زار، رستم و گودرز با او بدرود گفته، بازگشتند، اما گیو، توس، بیژن، فریبرز و گستمه با او همراه شدند. آنان یک روز و یک شب همراه خسرو برفتند تا به چشمه پر آبی رسیدند و در کنار چشمه فرود آمده، بنشستند و بخوردند و بنوشیدند. خسرو آنان را گفت: «همین جا می‌مانیم، دیگر پیش نمی‌رویم و چون خورشید دمیدن گیرد، روزگار جدایی فرارسیده، به سروشی می‌پیوندم که با او آشنایی یافته‌ام. اکنون بنشینیم و از گذشته‌ها یاد کنیم». چون بهری از شب تیره بگذشت، خسرو تن به آب روشن سپرد و در زیر لب زند و اوستا خواند و گفت: «فردا چون بلند آفتاب دیدم دیگر مرا مگر به خواب نینبید و شما نیز بازگردید، چون بفرودی بادی سخت از کوه وزیدن خواهد گرفت و برف بسیاری از ابر سیاه خواهد بارید و اگر اینجا بمانید، راه بازگشت به ایران بر شما بسته خواهد شد».

ادامه دارد...

انتشار گزارش جدید «گزارشگران بدون مرز» نشان می‌دهد نگرانی از افسارگسیختگی و ویرانگری‌های اخبار غلط که تهدیدی برای آزادی رسانه‌ها در جهان محسوب می‌شود، همچنان وجود دارد. بهترین جایگاه‌ها در این طبقه‌بندی

به نروژ و بدترین جایگاه به کره شمالی رسیده است. به‌طورکلی شرایط روزنامه‌نگاری در هفت کشور از ۱۰ کشور جهان در وضعیت بسیار بدی قرار دارد.

داده‌های غلط از سوی رسانه‌ها

تبلیغات سیاسی، دستکاری‌های اقتصادی، محتواهای غلط تولیدشده توسط هوش مصنوعی و به‌طورکلی داده‌های غلط، تهدیدی بزرگ برای آزادی رسانه‌ها محسوب می‌شوند. در گزارش سال ۲۰۲۳ بخش مربوط به «داده‌های غلط» جایگاه ویژه‌ای دارند و در دوسوم از ۱۸۰ کشور مورد مطالعه، متخصصان حاضر در تدوین این گزارش اعلام کرده‌اند که «دخالت‌های بازیگران سیاسی در کمپین‌های اطلاع‌رسانی غلط در سطح گسترده یا به‌صورت پروپاگاندا مشهود بوده است». روسیه، هند، چین و مالی در این زمینه‌ها شاخص بوده‌اند. این طبقه‌بندی به‌طور گسترده درباره تأثیرات مشهود صنایع شبیه‌ساز در محیط‌های مجازی، روشنگری می‌کند. این صنعت است که اجازه می‌دهد داده‌های غلط تولید، توزیع و به‌طور گسترده منتشر شوند. پدیده تولید محتواهای غلط از سوی هوش مصنوعی موضوعی است که پدیده‌ای غالب در صحنه اطلاع‌رسانی است. در فوریه ۲۰۲۳ تحقیقاتی گسترده از سوی انجمن روزنامه‌نگاران فعال در زمینه «تحقیقات مرتبط با حوزه‌های ممنوعه» انجام و درباره فعالیت‌های یک شرکت اسرائیلی به نام «Team Jorge» که متخصص مسائل اطلاع‌رسانی غلط (فیک‌نیوزها) است، افشاکری شده بود.

گزارش تهیه‌شده از سوی گزارشگران بدون مرز، براساس یک گزارش کمی از میزان برخوردهای خشن با روزنامه‌نگاران از یک سو و یک مطالعه کیفی از سوی دیگر تهیه شده است. گزارش سازمان گزارشگران بدون مرز براساس پاسخ‌هایی که صدها کارشناس آزادی رسانه‌ای (روزنامه‌نگاران، دانشکاهیان و مدافعان حقوق بشر) به صدها مورد سؤال مطرح‌شده از آنان، جمع‌آوری و نهایی شده است.

جایگاه رسانه‌ها در اروپا

(فرانسه، آلمان، یونان، هلند و قبرس)

جایگاه فرانسه در طبقه‌بندی‌های جهانی این سازمان در جهان دو درجه بهبود یافته و به رده ۲۴ رسیده است. آلمان نیز به‌دلیل افزایش رکورد خشونت‌ها و دستگیری‌های روزنامه‌نگاران با یک افت پنج درجه‌ای روبه‌رو شده است. برای دومین سال پیاپی یونان به‌عنوان آخرین کشور در بین کشورهای اروپایی طبقه‌بندی شد. (جایگاه ۱۰۷ از بین ۱۸۰ کشور دنیا)
بخشی از این جایگاه بد یونان به‌دلیل به‌کارگیری یک برنامه رایانه‌ای پدافزار به نام «Predator» (شکارچی) از سوی سرویس‌های اطلاعاتی است. در یونان پیگرد قضائی روزنامه‌نگاران امری است که از نظر سیاسی بسیار قطب‌بندی شده است. ضمن اینکه مرگ یک روزنامه‌نگار در یونان به نام «یورگوس کارای‌واس» از سال ۲۰۲۱ تاکنون هنوز حل نشده است. روز ۲۸ آوریل ۲۰۲۳، پلیس این کشور اقدام به بازداشت «افراد مشکوک متهم به قتل این روزنامه‌نگار» کرد. گزارشگران بدون مرز از مقامات یونانی خواسته‌اند همه عوامل قتل این روزنامه‌نگار یونانی و آمران آن را دستگیر کنند، زیرا این جدیت در دستگیری می‌تواند بر بهبود وضع یونان در طبقه‌بندی‌های جهانی تأثیر داشته باشد. هلند در شاخص آزادی

خسرو چهار همسر آفتاب‌چهر داشت، هر چهار را نزد خویش فراخواند و همه راز دل با آنان در میان گذارد: «اکنون گاه رفتن فرارسیده و از این پس دیگر مرا نخواهید، از رفتن من غمین نباشید. من به سوی دادار مهربان می‌روم و این رفتن را بازگشتی نیست». همسران خسرو چون این سخن بشنیدند، از هوش برفتند و از اندوه خروشیدند و چهره خراشیده، مویه کردند و آرایه از خویش دور گردانند و فریاد برآوردند که ما را نیز با خود از این سرای سبنجی ببر و شاه در پاسخ زاری‌های‌شان گفت: «همه راه همین است، همان‌گونه که خواهران جمشید جم با همه شکوه و بزرگی‌شان و مادرم، دخت افراسیاب که آن‌گونه از دریاى آب بگذشت و ماه‌آفرید دختر تور که چون او کسی در زمانه ندیده بود، همه بالین از خاک و خشت دارند و به‌راستی نمی‌دانم در بهشت جای گرفته‌اند یا در دوزخ. اکنون با اندوه و زاری برای رفتن من، دل مرا میازاید تا این راه دشوار بر من آسان شود». آن‌گاه لهراسب را نزد خود فراخواند و درباره همسرانش با او این‌گونه سخن گفت: «اینان بتان فرزندده جان پاک من هستند و در این سرای خواهند ماند؛ با آنان چنان به مهر رفتار کن که چون یزدان تو را به نزد خود فراخواند، روانت از آنچه کرده‌ای شرمگین نباشد و چنان نباشد که وقتی مرا یا پدرم سیاوش بدیدی، از شرم دو خسرو، غمین و افسرده گردی».

لهراسب هرآنچه خسرو فرمان داد، پذیرفت و بانوان را گفت به ایوان بازگردند و اندوهی به دل راه ندهند که جایگاهشان همچنان والا نگریسته خواهد شد و همه شاد و خندان در ایوان خواهند ماند و هرگز اندوهی در نبود خسرو به دل راه نخواهند. خسرو دگرباره لهراسب را گفت که به ایوان رفته، آیین شهریارى به جای آورد و در سراسر

نیکوشو

nikoosho

نیکوکاران شریف

حامی زنان و کودکان بدسرپرست

۰۰۹۱۳۱۱۶۰۰-۰۲۱

شماره‌کارت: ۶۱۰۴۳۳۷۹۷۸۱۴۲۴۳۶
شماره حساب: ۵۰۷۷۵۰۷۷۷۷

@nikoosho